

Хитрините на интервюирания

Сигурно си спомняте от училище как вдигат да изпитват някого, как му задават му въпрос и той проговаря по по-особен начин. Задават му въпроса: *През коя година избухва Априлското въстание?* И следва отговорът: *Априлското въстание избухва...* Тоест не се отговаря направо, а онова, което е зададено като въпрос, се повтаря.

Сещам се често за тези ситуации, когато слушам днес отговорите на много хора, които биват интервюирани. Защото и при тях може да установим, че постъпват по същия начин. Ето ви и примери. Стегнатият въпрос гласи: *Откога се провежда този мониторинг?* Следва обстоятелственият отговор: *Този мониторинг се провежда от...* Задава се въпросът *Кой трябва да поеме отговорност за допуснатите злоупотреби?* Съответният отговор, разбира се, е: *Отговорност за допуснатите злоупотреби трябва да поеме...* Зададеният въпрос е: *Какви са основните цели, които са залегнали в програмата?* Отговорът, много естествено, е: *Основните цели цели, които са залегнали в програмата, са...* И така, ако се замислите, няма никаква разлика в сравнение със спомените ни от училище. Макар че може понякога да има и малки нюанси.

Възможно е например отговорът да не започне с пряко повторение, а на въпроса да се отговори с въпрос. Представете си същата ситуация, същите въпроси: *Откога се провежда този мониторинг?* Сега отговорът е оформен по малко по-различен начин. Интервюираният отговаря с въпрос: *Откога се провежда този мониторинг ли?* Когато попитат: *Кой трябва да поеме отговорност за допуснатите злоупотреби?*, се отговаря с въпроса: *Кой трябва да поеме отговорност за допуснатите злоупотреби ли?* И едва след това следва евентуално отговорът.

В такива случаи може да се прояви дори и известно творчество. Тоест възможно е словоредът на зададения въпрос да бъде отчасти променен: *Този мониторинг откога се провежда ли?* или *Отговорност за допуснатите злоупотреби ли кой трябва да проеме?* И така да последва онова, което всъщност трябва да бъде чуто.

Всичко това се случва, ако въпросът, който е поставен към интервюирания, е по-дълъг. Но и когато в потока на интервюто се появят по-кратки, уточняващи въпроси, отговорът може да бъде от същия тип. Затова когато се попита *Какво имате предвид?*, може да последва отговорът *Имам предвид, че...*

Съвсем умишлено в началото не споменах, че спомените ми от училище са свързани с поведението на съученици, които или не са си знаели добре урока, или изобщо нищо не са знаели по темата, по която ги питат. Заради това е много учудващо, когато и интервюираните започват да отговарят по същия начин, тоест когато се държат като “слаби” ученици. Щом са приели да бъдат интервюирани, те все пак би трябвало да имат какво да кажат по проблемите, за които ще се говори.

Повторението на въпроса в различна форма е хитруване, за да се печели време, преди да може да бъде даден някакъв отговор. То е също като “ъкането”, което все още се среща в речта на мнозина, или като паразитните думи *значи, вижте, разбирате ли*, появяващи се и под чуждо езиково влияние като въвеждащи в публичните словесни изяви. То е шумът, който трябва да създаде впечатление, че уж се казва нещо.

От подобно повторение интервюираният само губи, защото ясно подсказва, че не може да говори по обсъжданата тема, което може да предизвика и изобщо съмнение в качествата му като специалист в дадена област.